Този документ е средство за документиране и не обвързва институциите

►**B** **ДИРЕКТИВА 2002/47/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**

от 6 юни 2002 година

относно финансовите обезпечения

(ОВ L 168, 27.6.2002 г., стр. 43)

Изменена със:

		Официален вестник		
		№	страница	дата
►**M1**	Директива 2009/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 май 2009 година	L 146	37	10.6.2009 г.
►**M2**	Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 година	L 173	190	12.6.2014 г.

▼B

ДИРЕКТИВА 2002/47/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 6 юни 2002 година

относно финансовите обезпечения

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 95 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията ([1]),

като взеха предвид становището на Европейската централна банка ([2]),

като взеха предвид становището на Икономическия и социален комитет ([3]),

в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Договора ([4]),

като имат предвид, че:

(1) Директива 98/26/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 1998 г. относно окончателността на сетълмента в платежните системи и в системите за сетълмент на ценни книжа ([5]) представлява ключово събитие в установяването на стабилна правна рамка в платежните системи и в системите за сетълмент на ценни книжа. Прилагането на тази директива показа колко е важно да се ограничи системният риск, присъщ на такива системи и произтичащ от различното влияние на няколко юрисдикции, както и ползата от общи правила по отношение на обезпеченията, предвидени в рамките на тези системи.

(2) В Съобщението си от 11 май 1999 г. до Европейския парламент и до Съвета относно финансовите услуги: „Прилагане на рамката за финансовите пазари: план за действие“ Комисията предприе, след консултиране с пазарните експерти и с националните власти, да изготви допълнителни предложения за законодателни действия относно обезпеченията, които да ускорят по-нататъшния напредък в областта на обезпеченията, доразвивайки постигнатото от Директива 98/26/ЕО.

(3) Следва да бъде създаден общностен режим за предоставяне на ценни книжа и парични средства като обезпечения било чрез лихва по обезпечението, или чрез прехвърляне на собственост, включително и сделка с уговорка за обратно изкупуване (репо операции). Това ще допринесе за интеграцията и за ефективността на разходите на финансовия пазар, както и за стабилността на финансовата система в Общността, и по този начин ще подпомогне свободното предоставяне на услуги и свободното движение на капитали в единния пазар на финансови услуги. Настоящата директива е съсредоточена върху двустранните споразумения за финансови обезпечения.

([1]) ОВ C 180 E, 26.6.2001 г., стр. 312.
([2]) ОВ C 196, 12.7.2001 г., стр. 10.
([3]) ОВ C 48, 21.2.2002 г., стр. 1.
([4]) Становище на Европейския парламент от 13 декември 2001 г. (все още непубликувано в *Официален вестник*), Обща позиция на Съвета от 5 март 2002 г. (все още непубликувана в *Официален вестник*) и Решение на Европейския парламент от 15 май 2002 г.
([5]) ОВ L 166, 11.6.1998 г., стр. 45.

▼B

(4) Настоящата директива е приета в европейския правен контекст, който се състои, по-специално, от посочената Директива 98/26/ЕО, както и от Директива 2001/24/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 4 април 2001 г. относно реорганизацията и ликвидацията на кредитните институции ([1]), Директива 2001/17/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 март 2001 г. относно реорганизацията и ликвидацията на застрахователните дружества ([2]) и Регламент (ЕО) № 1346/2000 на Съвета от 29 май 2000 г. относно процедурите по несъстоятелност ([3]). Настоящата директива съответства на общия модел на тези предшестващи я нормативни актове и не им противоречи. В действителност настоящата директива допълва тези съществуващи нормативни актове, като разглежда допълнителни въпроси и отива по-далеч от тях по отношение на определени материи, които вече са били разгледани от тези нормативни актове.

(5) С цел да се засили правната сигурност на споразуменията за финансови обезпечения, държавите-членки следва да гарантират, че по отношение на такива споразумения не се прилагат определени разпоредби от законодателството относно несъстоятелността, по-специално онези, които биха попречили на ефективното реализиране на финансовите обезпечения или биха поставили под съмнение действителността на съвременните техники, като двустранно приключващо нетиране, или учредяването на допълнителни обезпечения във формата на допълване или замяна на обезпеченията.

(6) Настоящата директива не се отнася до правата, които някое лице може да притежава по отношение на активите, предоставени като финансово обезпечение, и които са възникнали при условия, различни от тези на споразумението за финансово обезпечение, и на основание, различно от която и да е правна разпоредба или законово правило, възникнало поради започването или продължаването на процедури по ликвидация или на мерки за реорганизация, като например реституция вследствие на грешка или липса на правоспособност.

(7) Принципът, заложен в Директива 98/26/ЕО, съгласно който законът, приложим към всички безналични ценни книжа, предоставени като обезпечение, е законът на юрисдикцията, под която се намира съответният регистър, сметка или централна депозитна система, трябва да бъде разширен, с цел да се създаде правна сигурност при използването на такива ценни книжа в трансграничен контекст и като финансови обезпечения съгласно приложното поле на настоящата директива.

(8) Правилото *lex rei sitae,* според което приложимият закон при определяне дали споразумението за финансово обезпечение е действително и следователно противопоставимо на трети страни, е законът на държавата, където се намира финансовото обезпечение, понастоящем е признато от всички държави-членки. Без да се засяга прилагането на настоящата директива към ценните книжа на приносител, следва да бъде определено местоположението на безналичните ценни книжа, предоставени като финансово обезпечение и държани чрез един или повече посредници. Когато обезпеченият притежава действително и приложимо споразумение за обезпечение съгласно правото на държавата, в която се поддържа релевантната сметка, тогава противопоставимостта на което и да е конкуриращо право на собственост или интерес и приложимостта на обезпечението трябва да бъдат

([1]) ОВ L 125, 5.5.2001 г., стр. 15.
([2]) ОВ L 110, 20.4.2001 г., стр. 28.
([3]) ОВ L 160, 30.6.2000 г., стр. 1.

▼B

регулирани единствено от законодателството на тази държава, като така се избягва правната несигурност, произтичаща от прилагането на друго непредвидено законодателство.

▼M1

(9) С цел да се ограничи административната тежест за страните, използващи финансово обезпечение, попадащо в приложното поле на настоящата Директива, единственото условие за действителност по отношение на страните, което националното законодателство може да постави по отношение на финансовото обезпечение е то да бъде под контрола на обезпеченото лице или на лице, действащо от негово име, без по този начин да се изключват обезпечителните техники, при които на обезпечителя е позволено да замени обезпечението или да оттегли дадено в повече обезпечение. Настоящата директива не следва да забранява на държавите-членки да изискват вземанията по кредити да се предоставят чрез включване в списък с вземания.

▼B

(10) По същите причини съставянето, действителността, сключването, противопоставимостта или допустимостта като доказателство на споразумение за финансово обезпечение или предоставянето на финансово обезпечение по силата на споразумение за финансово обезпечение не трябва да се поставя в зависимост от изпълнението на някакво формално действие, като съставянето на документ в определена форма или по определен начин или предоставянето на документи на официален или държавен орган, или вписването в публичен регистър, рекламата във вестник или списание, в официален регистър или публикация, или под каквато и да е друга форма, уведомяването на длъжностно лице или предоставянето на доказателство в определена форма относно датата на съставяне на документ или инструмент, размера на релевантните финансови задължения или други обстоятелства. Независимо от това настоящата директива трябва да осигури равновесие между ефикасността на пазара и сигурността на страните по споразумението и на трети страни, като с това предотвратява, *inter alia*, риска от измама. Това равновесие следва да се постигне, като в приложното поле на настоящата директива се включат само онези споразумения за финансово обезпечение, които предвиждат каквато и да е форма на отказ от владение, т.е предоставянето на финансовото обезпечение, и когато учредяването на финансовото обезпечение може да бъде направено в писмена форма за доказване или на траен носител, като така се гарантира проследяването на това обезпечение. За целите на настоящата директива действията, изисквани от правото на държава-членка като условия за прехвърляне или учредяване на обезпечения върху финансовите инструменти, различни от безналичните ценни книжа, като джиро, в случая на ценните книжа на заповед, или вписване в регистъра на издателя, в случая на регистрираните ценни книжа, не следва да бъдат считани за формални действия.

(11) Освен това настоящата директива следва да защитава единствено споразуменията за финансово обезпечение, които могат да бъдат доказани. Такова доказване може да бъде направено в писмена форма или по друг законно установен начин, приложим към споразумението за финансово обезпечение.

(12) Опростяването на ползването на финансово обезпечение чрез ограничаване на административните формалности засилва ефикасността на трансграничните операции на Европейската централна банка и на националните централни банки на държавите-членки, участващи в Икономическия и паричен

▼B

съюз, необходими за прилагането на Общата парична политика. Наред с това, предвиждането на частична защита на споразуменията за финансово обезпечение срещу някои разпоредби от законодателството относно несъстоятелността допълнително подпомага по-широкия аспект на Общата парична политика, в рамките на която участниците в паричния пазар постигат баланс в общата ликвидност помежду си чрез трансгранични обезпечени сделки.

(13) Настоящата директива се стреми да защити действителността на споразуменията за финансово обезпечение, които се основават на прехвърлянето на пълната собственост върху финансовото обезпечение, например чрез премахване на т.нар. „преквалифициране“ на тези споразумения за финансово обезпечение (включително сделките с уговорка за обратно изкупуване) като обезпечителни.

(14) Прилагането на двустранно приключващо нетиране трябва да бъде запазено не само като изпълнителен механизъм за споразуменията за финансово обезпечение с прехвърлително действие, включително сделките с уговорка за обратно изкупуване, но и в по-широк план, когато формите на приключващо нетиране представляват част от споразумение за финансово обезпечение. Общоприетите практики за стабилно управление на риска на финансовите пазари трябва да бъдат защитени, като се позволи на участниците да управляват и намаляват нетната основа на кредитните си експозиции, произтичащи от всички видове финансови сделки, когато кредитната експозиция се изчислява като сума от оценените текущи експозиции по всички неприключили сделки с насрещна страна, като се прихващат насрещните позиции за получаване на обща сума, която да бъде съпоставена с настоящата стойност на финансовото обезпечение.

(15) Настоящата директива не трябва да засяга ограниченията и изискванията на националното законодателство за предявяване на искове по сметки, за задължения за прихващане или нетиране, свързани например с тяхната реципрочност или с факта, че те са били сключени, преди обезпеченият да е знаел или да е трябвало да знае за започването (или друго задължително юридическо действие, което води до започването) на производство по ликвидация или мерки за реорганизация по отношение на обезпечителя.

(16) Стабилната пазарна практика, насърчавана от регулаторните органи, при която участниците на финансовия пазар използват споразуменията за допълващото финансово обезпечение, за да управляват и намаляват техните кредитни рискове един спрямо друг чрез пазарно ориентирани изчисления на настоящата стойност на кредитните експозиции и стойността на финансовите обезпечения, и съответно искат допълнително финансово обезпечение или връщане на даденото в повече по финансово обезпечение, трябва да бъде защитена срещу някои правила, които автоматично водят до недействителност. Същото се прилага и към възможността за заместване на активите, предоставени като финансово обезпечение с други активи на същата стойност. Целта е предоставянето на допълнителното или заместването на финансовото обезпечение да не може да бъде оспорвано единствено на основание на факта, че релевантните финансови задължения са съществували преди учредяването на това финансово обезпечение или че финансовото обезпечение е било предоставено през определен период от време. Това обаче не засяга възможността за оспорване по националното законодателство на споразумението за финансово обезпечение или на предоставянето на финансово обезпечение като част от първоначалното

▼B

учредяване, даването на допълнително или заместващо обезпечение, например в случаите, когато това е било умишлено направено в ущърб на другите кредитори (което включва, *inter alia,* и измамни действия или подобно заобикаляне на правилата, които могат да се прилагат в определен период).

(17) Настоящата директива предвижда бързи и неформални изпълнителни производства с цел гарантиране на финансовата стабилност и ограничаване на верижния ефект при неизпълнение на някоя от страните по споразумение за финансово обезпечение. Директивата обаче балансира тези цели със защитата на обезпечителя и на третите страни, като изрично потвърждава възможността за държавите-членки да запазят или да въведат в националното си законодателство последващ контрол, който съдилищата могат да упражняват по отношение на реализирането или оценяването на финансовото обезпечение и изчисляването на основните финансови задължения. Този контрол трябва да дава възможност на съдебните органи да се уверят, че реализирането или оценката са били извършени в съответствие с разумната търговска практика.

(18) Трябва да бъде възможно предоставянето на парични средства като обезпечение както чрез прехвърляне на собствеността, така и чрез структури с използване на механизма на залога, съответно защитени от признаване на нетиране или от залога на парично обезпечение. Парични средства означава единствено сума, изразена като кредит по сметка или друго подобно вземане за изплащане на пари (като депозит на паричния пазар), с което изрично се изключват банкнотите.

(19) Настоящата директива предвижда право на ползване в случай на споразумения за финансово обезпечение с предоставяне на залог, с което се повишава ликвидността на финансовите пазари, като се препятства повторната употреба на „заложените“ ценни книжа. Тази повторна употреба обаче не трябва да засяга националното законодателство относно разделността на активите и равното третиране на кредиторите.

▼M1

(20) Настоящата директива не засяга действието и последиците от договорните условия на финансовите инструменти или вземанията по кредити, предоставени като финансово обезпечение, като права, задължения или други условия, съдържащи се в условията за издаване на такива инструменти, или всякакви други права, задължения или други условия, които се прилагат между издателите и държателите на такива инструменти или между длъжника и кредитора на такива вземания по кредити.

▼B

(21) Този акт е в съответствие с основните права и следва принципите, залегнали в Хартата на основните права на Европейския съюз.

(22) Тъй като целта на предложените действия, а именно, да се създаде минимален режим относно използването на финансови обезпечения, не може да бъде изпълнена в необходимата степен от държавите-членки и следователно може, поради мащаба и последиците от тези действия, да бъде по-добре постигната на общностно равнище, Общността може да приеме мерки в съответствие с принципа за субсидиарност, предвиден в член 5 от Договора. В съответствие с принципа на пропорционалността, предвиден в посочения член, настоящата директива не отива отвъд необходимото за постигането на тази цел,

▼M1

(23) Настоящата директива не засяга правата на държавите-членки да налагат правила, за да гарантират ефективността на споразуменията за финансови обезпечения по отношение на трети лица във връзка с вземанията по кредити.

▼B

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Предмет и приложно поле

1. Тази директива определя общностен режим, приложим към споразуменията за финансово обезпечение, които отговарят на изискванията по параграфи 2 и 5 и към финансовите обезпечения, в съответствие с условията по параграфи 4 и 5.

2. Както обезпеченият, така и обезпечителят трябва да спадат към някоя от следните категории:

а) публична власт (с изключение на публично гарантираните предприятия, освен ако не попадат под букви от б) до д) включително:

i) органи от публичния сектор на държавите-членки, които са натоварени със или участват в управлението на публичния дълг, и

ii) органи от публичния сектор на държавите-членки, които са оправомощени да поддържат клиентски сметки;

▼M1

б) централна банка, Европейската централна банка, Банката за международни разплащания, международни банки за развитие, както е посочено в приложение VI, част 1, раздел 4 от Директива 2006/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2006 г. относно предприемането и осъществяването на дейност от кредитните институции (преработена) ([1]), Международния валутен фонд и Европейската инвестиционна банка;

▼B

в) финансова институция, която е обект на разумен надзор, включително:

▼M1

i) кредитна институция съгласно определението в член 4, параграф 1 от Директива 2006/48/ЕО, включително институциите, посочени в член 2 от същата директива;

ii) инвестиционен посредник съгласно определението в член 4, параграф 1, точка 1 от Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно пазарите на финансови инструменти ([2]);

iii) финансова институция съгласно определението в член 4, параграф 5 от Директива 2006/48/ЕО;

iv) застрахователно предприятие съгласно определението в член 1, буква а) от Директива 92/49/ЕИО на Съвета от 18 юни 1992 г. относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби, свързани с прякото застраховане, различно от животозастраховането (Трета директива за застраховането, различно от животозастраховане) ([3]) и застрахователно предприятие в областта на животозастраховането съгласно определението в член 1,

([1]) ОВ L 177, 30.6.2006 г., стр. 1.
([2]) ОВ L 145, 30.4.2004 г., стр. 1.
([3]) ОВ L 228, 11.8.1992 г., стр. 1.

▼M1

параграф 1, буква а) от Директива 2002/83/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 ноември 2002 г. относно животозастраховането ([1]);

▼B

v) предприятие за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК), както е определено в член 1, параграф 2 от Директива 85/611/ЕИО на Съвета от 20 декември 1985 г. относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК) ([2]);

vi) управляващо дружество, както е определено в член 1а, параграф 2 от Директива 85/611/ЕИО;

г) централен партньор, сетълмент агент или клирингова къща, определени съответно в член 2, букви в), г) и д) от Директива 98/26/ЕО, включително сходни институции, регламентирани от националното законодателство, опериращи на пазарите на фючърси, опции и деривативи, доколкото не са обхванати от посочената директива, както и лица, с изключение на физически лица, които действат в качеството си на довереник или представител от името на едно или повече лица – това включва всички притежатели на облигации или на друг вид обезпечен дълг, както и всяка от институциите по букви от а) до г);

д) всяко лице, с изключение на физическо лице, включително дружества, които не са юридически лица, при условие че другата страна е някоя от институциите по букви от а) до г).

3. Държавите-членки могат да изключат от приложното поле на настоящата директива споразуменията за финансово обезпечение, по които едната от страните е лице по параграф 2, буква д).

Ако държавите-членки се възползват от тази опция, те са длъжни да информират Комисията, която от своя страна информира останалите държави-членки.

4. ►M1 а) Финансовото обезпечение, което трябва да бъде предоставено, се състои от парични средства, финансови инструменти или вземания по кредити. ◄

б) Държавите-членки могат да изключат от приложното поле на настоящата директива финансовите обезпечения, които се състоят от собствени акции на обезпечителя, акции в свързани предприятия по смисъла на Седма директива 83/349/ЕИО на Съвета от 13 юни 1983 г. за консолидираните счетоводни отчети ([3]), както и акции в предприятия, чийто изключителен предмет на дейност е придобиването на средства за производство, които са от съществено значение за дейността на обезпечителя, или придобиването на недвижими имоти.

▼M1

в) Държавите-членки могат да изключат от приложното поле на настоящата директива вземанията по кредити, когато длъжникът е потребител съгласно определението в член 3, буква а) от Директива 2008/48/ЕО на Европейския

([1]) ОВ L 345, 19.12.2002 г., стр. 1.
([2]) ОВ L 375, 31.12.1985 г., стр. 3. Директива, последно изменена с Директива 2001/108/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 41, 13.2.2002 г., стр. 35).
([3]) ОВ L 193, 18.7.1983 г., стр. 1. Директива, последно изменена с Директива 2001/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 283, 27.10.2001 г., стр. 28).

▼M1

парламент и на Съвета от 23 април 2008 г. относно договорите за потребителски кредити ([1]), или микро- или малко предприятие съгласно определението в член 1 и член 2, параграфи 2 и 3 от приложението към Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията от 6 май 2003 г. относно определянето на микро-, малки и средни предприятия ([2]), освен в случаите когато обезпеченото лице или лицето, което предоставя обезпечение под формата на такива вземания по кредити, е една от институциите, посочени в член 1, параграф 2, буква б) от настоящата директива.

▼B

5. Настоящата директива се прилага към финансовото обезпечение, след като то е предоставено и ако това предоставяне е направено в писмена форма.

Доказването на предоставянето на финансовото обезпечение трябва да позволява идентифицирането на финансовото обезпечение, за което се отнася. За тази цел е достатъчно да се докаже, че обезпечението с безналични ценни книжа е било кредитирано на или представлява кредит по релевантната сметка и че паричното обезпечение е било кредитирано на или представлява кредит по посочена сметка. ►M1 По отношение на вземания по кредити включването на вземанията в списък, предоставен на обезпеченото лице в писмена форма или по друг законоустановен начин е достатъчно за индивидуализиране на вземането по кредит и за доказване на факта на предоставяне на вземането като финансово обезпечение между страните. ◄

▼M1

Без да се засягат разпоредбите на втора алинея, държавите-членки могат да предвидят, че включването в списък на вземанията, представен на обезпеченото лице в писмена форма или по друг равностоен законоустановен начин, също е достатъчно за индивидуализирането и за доказването на факта на предоставяне на вземането като финансово обезпечение пред длъжника или трети лица.

▼B

Настоящата директива се прилага към споразумението за финансово обезпечение, ако това споразумение може да бъде доказано в писмена форма или по друг законно установен начин.

▼M2

6. Членове 4— 7 не се прилагат за ограничения при изпълнението на споразуменията за финансово обезпечение или за ограничения на действието на споразумение за финансово обезпечение с предоставяне на залог, разпоредби за приключващо нетиране или за прихващане, наложени съгласно дял IV, глава V или VI от Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([3]) или за подобно ограничение, наложено съгласно сходни правомощия по правото на държава членка за улесняване на организираното преструктуриране на всеки субект, посочен в параграф 2, буква в), подточка iv) и буква г), за което се прилагат защитни механизми, които са най-малко равностойни на посочените в дял IV, глава VII от Директива 2014/59/ЕС.

([1]) ОВ L 133, 22.5.2008 г., стр. 66.
([2]) ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36.
([3]) Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. за създаване на рамка за възстановяване и преструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници и за изменение на Директива 82/891/ЕИО на Съвета и директиви 2001/24/ЕИО, 2002/47/ЕО, 2004/25/ЕО, 2005/56/ЕО, 2007/36/ЕО, 2011/35/ЕС, 2012/30/ЕС и 2013/36/ЕС и на регламенти (ЕС) № 1093/2010 и (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 190).

▼B

Член 2

Определения

1. По смисъла на настоящата директива:

а) „споразумение за финансово обезпечение“ е споразумение за финансово обезпечение с прехвърлително действие или споразумение за финансово обезпечение с предоставяне на залог, независимо дали същите са част от основен договор или споразумение при общи условия;

▼M1

б) „споразумение за прехвърляне на финансово обезпечение“ означава споразумение, включително споразуменията с уговорка за обратно изкупуване, по силата на което обезпечителят прехвърля изцяло собствеността или пълните права върху финансовото обезпечение на обезпеченото лице, с цел обезпечаване или гарантиране по друг начин на изпълнението на съответните финансови задължения;

в) „споразумение за предоставяне на финансово обезпечение под формата на залог“ означава споразумение, съгласно което обезпечителят предоставя финансово обезпечение под формата на залог на или в полза на обезпеченото лице, и съгласно което при учредяване на правото на залог обезпечителят запазва пълното или ограниченото право на собственост или пълните права върху финансовото обезпечение;

▼B

г) „парични средства“ са пари, кредитирани по сметка независимо в каква валута, или друго подобно парично вземане, като депозити на паричния пазар;

д) „финансови инструменти“ са акции в дружества или други ценни книжа, равностойни на акции, както и облигации или други дългови инструменти, търгувани на капиталовия пазар, както и всякакви други обичайно прехвърлими ценни книжа, които дават право на придобиване на такива акции, облигации или други ценни книжа чрез записване, покупко-продажба, или замяна, или такива, които пораждат разплащане в наличност (с изключение на платежните инструменти), включително обособени части от предприятия за колективно инвестиране, инструменти на паричния пазар и вземания или права върху или по отношение на някое от горепосочените;

е) „релевантни финансови задължения“ са задължения, гарантирани със споразумение за финансово обезпечение, което дава право на разплащане в наличност и/или право на получаване на финансови инструменти.

Релевантните финансови задължения се състоят от или включват:

i) настоящи или бъдещи задължения, поставени в зависимост от определен срок или сбъдване на условие (включително задължения, възникнали по силата на основен договор или сходно споразумение);

ii) задължения към обезпечения на лице, различно от предоставящия го; или

iii) задължения от определена категория или вид със случаен характер;

ж) „обезпечение с безналични ценни книжа“ означава финансово обезпечение, предоставено въз основа на споразумение за финансово обезпечение, което се състои от финансови инструменти, правото на собственост върху които се удостоверява чрез вписване в регистър или по сметка, които се поддържат от посредник или от негово име;

▼B

з) „релевантна сметка“ означава по отношение на обезпечение с безналични ценни книжа, което е предмет на споразумение за финансово обезпечение, регистърът или сметката, които могат да се държат и от обезпечения, в които се извършват вписванията, чрез които това обезпечение с безналични ценни книжа се предоставя на обезпечения;

и) „равностойно обезпечение“:

i) когато става дума за парични средства, означава плащане в същия размер и в същата валута;

ii) когато става дума за финансови инструменти, означава финансови инструменти със същия издател или длъжник, съставляващи част от същата емисия или клас и със същия номинал, валута и предназначение; или когато споразумението за финансово обезпечение предвижда прехвърляне на други активи вследствие настъпването на някакво събитие, свързано със или засягащо финансовите инструменти, дадени като финансово обезпечение – тези други активи;

й) „производство по прекратяване/ликвидация“ означава колективно производство за осребряване на активите и разпределяне на полученото между кредиторите, акционерите или съответно съдружниците, което се провежда с участието на административен или съдебен орган, включително случаите, когато производството се прекратява чрез споразумение или друга подобна мярка, независимо дали ликвидацията се основава на неплатежоспособност и дали е доброволна или задължителна;

к) „мерки по реорганизация“ означава мерки с участието на административен или съдебен орган, насочени към запазване или възстановяване на финансовото състояние и които засягат съществуващи права на трети лица, включително, но не само, мерки като спиране на плащанията, спиране на мерки по изпълнението или намаляване на вземанията;

л) „изпълнително събитие“ означава неизпълнение или друго подобно събитие, уговорено между страните, при настъпването на което по силата на споразумение за финансово обезпечение или по силата на закона обезпеченият има право да реализира или да усвои финансовото обезпечение или влиза в действие разпоредба за приключващо нетиране;

м) „право на ползване“ е правото на обезпечения да ползва и да се разпорежда с финансовото обезпечение, предоставено му със споразумение за финансово обезпечение с предоставяне на залог, като негов собственик в съответствие с условията на споразумението за финансово обезпечение с предоставяне на залог;

н) „разпоредба за приключващо нетиране“ е разпоредба от споразумение за финансово обезпечение или от споразумение, към което финансовото обезпечение е част, а при липса на такава клауза – законова норма, съгласно която при настъпването на изпълнителното събитие, независимо дали чрез нетиране, прихващане или по друг начин:

i) задълженията на страните стават незабавно изискуеми и изразени като задължение за плащане на текущата им стойност, или се прекратяват и заместват от задължение за плащане на тази стойност; и/или

ii) се отчита това, което страните взаимно си дължат с оглед на тези задължения, като остатъкът се дължи от страната, чието задължение е по-голямо, на другата страна.

▼M1

о) „вземания по кредит“ означава парични вземания, произтичащи от споразумение, по силата на което кредитна институция по смисъла на член 4, параграф 1 от Директива 2006/48/ЕО, включително изброените в член 2 от посочената директива институции, отпуска кредит под формата на заем;

▼B

2. Всяко позоваване в настоящата директива на „предоставено“ финансово обезпечение или на „предоставяне“ на финансово обезпечение има предвид неговото предаване, прехвърляне, държане, регистриране или преминаване по друг начин във владението или под контрола на обезпечения или на лице, действащо от негово име. ►M1 Всяко право на заместване, право на оттегляне на дадено в повече финансово обезпечение в полза на обезпечителя, или в случай на вземания по кредити, правото на събиране на постъпленията от тях до ново нареждане, не засяга финансовото обезпечение, което е било предоставено на обезпеченото лице по смисъла на настоящата директива. ◄

3. Позоваването на „писмена форма“ в настоящата директива включва документирането в електронна форма или на друг траен носител.

Член 3

Изисквания за форма

1. Държавите-членки не могат да определят изисквания за форма във връзка с конституирането, действителността, сключването, противопоставимостта или допустимостта като доказателство на споразумението за финансово обезпечение или на предоставянето на финансово обезпечение по споразумение за финансово обезпечение.

▼M1

Без да се засяга член 1, параграф 5, когато като финансово обезпечение се предоставят вземания по кредит, държавите-членки не обуславят възникването, действителността, сключването, реда, изпълнимостта или допустимостта като доказателство на такова финансово обезпечение, от изпълнението на някакво формално действие, като регистриране или уведомяване на длъжника по вземането по кредит, предоставено като обезпечение. Въпреки това държавите-членки може да изискват изпълнението на формално действие като регистриране или уведомяване за целите на възникване, действителност, сключване, ред, изпълнимост или допустимост като доказателство спрямо длъжника или трети лица.

До 30 юни 2014 г. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад дали настоящият параграф продължава да бъде целесъобразен.

▼B

2. Параграф 1 не засяга приложимостта на настоящата директива към финансово обезпечение, което вече е предоставено и неговото предоставяне е било направено в писмена форма и когато споразумението за финансово обезпечение може да бъде направено в писмена форма за доказване или по друг приравнен от закона начин.

▼M1

3. Без да се засягат разпоредбите на Директива 93/13/ЕИО на Съвета от 5 април 1993 г. относно неравноправните клаузи в потребителските договори ([1]) и разпоредбите от националното законодателство във връзка с неравноправните клаузи в договорите, държавите-членки гарантират, че длъжниците по вземания по кредити могат да се откажат законосъобразно в писмена форма или по друг равностоен законоустановен начин от:

([1]) ОВ L 95, 21.4.1993 г., стр. 29.

▼M1

i) правата си на прихващане спрямо кредиторите по вземане по кредит и спрямо лица, на които кредиторите са прехвърлили, заложили или по друг начин са предоставили вземането по кредити като обезпечение; и

ii) правата си, произтичащи от правилата за банкова тайна, прилагането на които би попречило или ограничило възможността на кредитора по вземането по кредит да предостави информация за вземането по кредит или за длъжника за целите на използването на вземането по кредити като обезпечение.

▼B

Член 4

Изпълнение на споразуменията за финансово обезпечение

1. Държавите-членки гарантират, че при настъпване на изпълнителното събитие обезпеченият може да реализира по описаните по-долу начини всяко финансово обезпечение, предоставено по споразумението за финансово обезпечение с предоставяне на залог и при определените в споразумението условия:

а) финансови инструменти – чрез покупко-продажба и прихващане на тяхната стойност срещу освобождаване от основното финансово задължение;

б) парични средства – чрез прихващане на сумата срещу освобождаване от основното финансово задължение.

▼M1

в) вземания по кредит — чрез покупка или придобиване и чрез прихващане на тяхната стойност или приспадане на тяхната стойност за изпълнение на съответните финансови задължения.

▼B

2. Придобиването е възможно само ако:

а) такава е била уговорката между страните по споразумението за финансово обезпечение с предоставяне на залог; и

▼M1

б) в споразумението за предоставяне на финансово обезпечение под формата на залог страните са се споразумели за оценката на финансовите инструменти и вземанията по кредит.

———————

▼B

4. Начините за реализиране на финансовото обезпечение по параграф 1, при условията на споразумението за финансово обезпечение с предоставяне на залог, не могат да бъдат поставени в зависимост от изисквания като:

а) даване на предизвестие относно намерението да се реализира обезпечението;

б) одобряване на условията за реализиране на обезпечението от съд, от служител на публичната власт или от друго лице;

в) реализиране на обезпечението чрез публичен търг или по друг предварително определен начин; или

г) изтичането на някакъв допълнителен срок.

5. Държавите-членки гарантират, че споразумението за финансово обезпечение с предоставяне на залог може да започне да действа в съответствие с предвидените в него условия, независимо от започването или продължаването на производство по ликвидация или мерки по реорганизация по отношение на предоставящия или обезпечения.

▼B

6. Настоящият член, както и членове 5, 6 и 7, не засягат изискванията на националното законодателство за реализиране и оценяване на финансовото обезпечение, както и за изчисляване на релевантните финансови задължения по начин, съответстващ на разумната търговска практика.

Член 5

Право на ползване на финансово обезпечение, предоставено въз основа на споразумение за финансово обезпечение с предоставяне на залог

1. Ако и в степента, в която условията на споразумението за финансово обезпечение с предоставяне на залог предвиждат това, държавите-членки гарантират, че обезпеченият ще може да упражни правото си на ползване на финансовото обезпечение, предоставено по споразумението за финансово обезпечение с предоставяне на залог.

2. Когато обезпеченият упражнява право на ползване, за него възниква задължение за прехвърляне на равностойно обезпечение за заместване на първоначалното финансово обезпечение най-късно до датата на падежа на основните финансови задължения, обезпечени със споразумението за финансово обезпечение с предоставяне на залог.

Като алтернатива на датата на падежа на основните финансови задължения обезпеченият или прехвърля равностойно обезпечение, или – ако и доколкото това се предвижда в споразумението за финансово обезпечение с предоставяне на залог – прихваща стойността на равностойното обезпечение с основните финансови задължения.

3. Равностойното обезпечение, прехвърлено в изпълнение на задължението по параграф 2, първа алинея, е предмет на същото споразумение, с което е било предоставено първоначалното обезпечение, и се счита за предоставено по споразумението за финансово обезпечение с предоставяне на залог на датата, на която е било учредено първоначалното финансово обезпечение.

4. Държавите-членки гарантират, че ползването на финансовото обезпечение от получателя съгласно настоящия член няма да доведе до недействителност или неизпълняемост на правата на обезпечения по споразумението за финансово обезпечение с предоставяне на залог по отношение на финансовото обезпечение, прехвърлено му от обезпечения в изпълнение на задължението по параграф 2, първа алинея.

5. Ако изпълнителното събитие настъпи преди задължението по параграф 2, първа алинея да е станало изискуемо, задължението може да стане предмет на разпоредба за приключващо нетиране.

▼M1

6. Настоящият член не се прилага за вземания по кредит.

▼B

Член 6

Признаване на споразуменията за финансово обезпечение с прехвърлително действие

1. Държавите-членки гарантират, че споразумението за финансово обезпечение с прехвърлително действие може да породи действието си съгласно условията, които предвижда.

▼B

2. Ако изпълнителното събитие настъпи преди задължението на обезпечения да прехвърли равностойно обезпечение по споразумение за финансово обезпечение с прехвърлително действие да е станало изискуемо, то може да стане предмет на разпоредба за приключващо нетиране.

Член 7

Признаване на разпоредби за приключващо нетиране

1. Държавите-членки гарантират, че разпоредбата за приключващо нетиране ще породи предвиденото от нея действие:

а) независимо от започването или продължаването на производство по ликвидация или мерки по реорганизация по отношение на предоставящия и/или обезпечения; и/или

б) независимо от всяко претендирано прехвърляне, съдебно или друго отнемане или лишаване от собственост върху или по отношение на посочените права.

2. Държавите-членки гарантират, че операцията по приключващо нетиране може да не бъде подчинена на изискванията, посочени в член 4, параграф 4, освен ако между страните не е договорено друго.

Член 8

Неприложимост на определени разпоредби относно несъстоятелността

1. Държавите-членки гарантират, че споразумението за финансово обезпечение, както и предоставянето на финансово обезпечение по такова споразумение, могат да не бъдат обявени за унищожаеми или нищожни или да бъдат обезсилени единствено на основание, че споразумението за финансово обезпечение е възникнало или финансовото обезпечение е било предоставено:

а) в деня на започване на производство по прекратяване/ликвидация или мерки по реорганизация, но преди постановяването на решението или заповедта за започването му; или

б) в даден срок преди и определен по повод на започването на такова производство или мерки или по повод постановяването на решението или заповедта, или предприемането на друго действие, или настъпването на събитие в хода на това производство или мерки.

2. Държавите-членки гарантират, че когато споразумението за финансово обезпечение или основното финансово задължение са възникнали или финансовото обезпечение е било предоставено в деня, но след момента на започване на производството по ликвидация или на мерките по реорганизация, то е изпълняемо и противопоставимо на трети страни, ако обезпеченият може да докаже, че не е знаел или не е трябвало да знае за започването на това производство или мерки.

3. Когато споразумението за финансово обезпечение съдържа:

а) задължение за учредяване на финансово обезпечение или на допълнително финансово обезпечение с цел отчитане на промени в размера на финансовото обезпечение или в размера на основните финансови задължения, или

б) право да се оттегли финансово обезпечение чрез заместване или замяна с друго на същата стойност,

▼B

държавите-членки гарантират, че предоставянето на финансово обезпечение, допълнително финансово обезпечение, заместващо или заменяно финансово обезпечение по такова задължение или право няма да се счита за недействително или обезсилено единствено поради факта, че:

i) това предоставяне е станало в деня на започване на производство по ликвидация или мерки по реорганизация, но преди да е постановено решението или заповедта за неговото започване, или в даден срок преди това, определен по повод на започването или на постановяването на решението или заповедта, или по повод на друго действие или настъпване на събитие в хода на това производство или мерки; и/или

ii) основните финансови задължения са възникнали преди датата на предоставяне на финансовото обезпечение, допълнителното финансово обезпечение, заместващото или заменяното финансово обезпечение.

4. Без да се засягат параграфи 1, 2 и 3, настоящата директива не засяга общите правила на националното законодателство относно несъстоятелността по отношение на недействителността на сделките, сключени в сроковете, посочени в параграф 1, буква б) и параграф 3, i).

Член 9

Стълкновение на закони

1. Всеки въпрос относно някое от обстоятелствата по параграф 2, който възниква във връзка с обезпечения с безналични ценни книжа, се урежда от правото на държавата, в която се поддържа релевантната сметка. Позоваването на правото на държава е позоваване на нейното вътрешно право, независимо от всяка норма от правото на друга държава, на която се прави позоваване за решаване на конкретния въпрос.

2. Обстоятелствата, посочени в параграф 1, са:

а) правна природа и действие по отношение на собствеността на обезпечения с безналични ценни книжа;

б) изисквания за сключване на споразумение за финансово обезпечение с безналични ценни книжа и учредяване на обезпечения с безналични ценни книжа по силата на такова споразумение и в по-общ план – изпълнение на действията, необходими да направят това споразумение и учредяването действащи по отношение на трети страни;

в) дали правото на собственост или друг интерес относно такова обезпечение с безналични ценни книжа е засегнато или е подчинено на конкурентно нему право или е налице добросъвестно придобиване;

г) необходимите действия, изисквани за реализиране на обезпечение с безналични ценни книжа, след настъпване на изпълнителното събитие.

▼M2

Член 9а

Директиви 2008/48/ЕО и 2014/59/ЕС

Настоящата директива не засяга директиви 2008/48/ЕО и 2014/59/ЕС.

▼B

Член 10

Доклад на Комисията

Не по-късно от 27 декември 2006 г. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад относно прилагането на настоящата директива, по-специално относно прилагането на член 1, параграф 3, член 4, параграф 3 и член 5, придружен при необходимост с предложения за нейното преразглеждане.

Член 11

Изпълнение

Държавите-членки въвеждат в сила необходимите законови, подзаконови и административни разпоредби, за да се съобразят с настоящата директива, най-късно до 27 декември 2003 г. Те незабавно информират Комисията за това.

Когато държавите-членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условията и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

Член 12

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила в деня на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейските общности.*

Член 13

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.